

Polskie krwawe czerwce

dokończenie ze str. V

Powszechne oburzenie wprowadzeniem tak drastycznych podwyżek cen sprawiło, że 25 czerwca 1976 roku w wielu przedsiębiorstwach wybuchły strajki, w tym w ponad 50 dużych zakładach pracy. Uczestniczyło w nich od 60 do 70 tysięcy osób. Do najostrzejszych protestów doszło w Radomiu, Ursusie i Płocku, gdzie robotnicy wyszli manifestować na ulice. W Radomiu podpalony został budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR, a w Ursusie robotnicy najpierw zablokowali, a potem rozkręcili, tory kolejowe, wstrzymując tym kursowanie pociągów na trasach z Warszawy do Poznania i z Warszawy do Krakowa.

Przewidując wybuch protestów społecznych, komuniści dobrze się do nich przygotowali, gromadząc zawczasu duże siły ZOMO, których następnie użyli do brutalnej pacyfikacji strajków i manifestacji ulicznych. Jednakże tym razem nie odważyli się na użycie wojska i strzelania do protestujących, ograniczając się do ich brutalnego bicia, obrzucania granatami z gazem łzawiącym i petardami hukowymi, polewaniem wodą z armatek wodnych. W trakcie tłumienia protestów, aresztowano około dwa i pół tysiąca osób. Zatrzymanych, ZOMO-wcy z reguły przepuszczali przez słynne „ścieżki zdrowia”, brutalnie ich katując.

Później stawiano ich przed kolejami ds. wyroczeń lub sądami, które wymierza im drakońskie kary, nawet do 10 lat więzienia.

Według oficjalnych danych, podczas protestów zginąć miały 3 osoby, a około 200 zostało rannymi.

Jednakże liczba ofiar mogła być wyższa, gdyż niektóre osoby mogły później umrzeć wskutek bestialskiego pobicia. Na pewno za ofiarę czerwca 1976 roku uznać należy ks. Romana Kotlarza zakatowanego na śmierć przez funkcjonariuszy SB za to tylko, że pobłogosławił manifestujących robotników i modlił się za pobitych przez ZOMO.

Po stłumieniu protestów, komuniści okrzyknęli manifestujących robotników „warchołami” i rozpoczęli organizowanie wieców poparcia dla rządzącej partii,

podczas których potępiano „warchołów”, którzy się działaniom komunistów sprzeciwili, żądając ich surowego ukarania. Na wiece te spędzano pod przymusem pracowników i młodzież szkolną, nakazując im skandowanie haseł na cześć partii i jej pierwszego sekretarza Edwarda Gierka.

Protesty z czerwca 1976 roku zmusiły jednak komunistów do wycofania się z wprowadzania drastycznych podwyżek cen żywności, co uznać należy za ewidentne zwycięstwo uczestniczących w tych protestach robotników. Dodatkowo zapoczątkowały one powstawanie w Polsce jawnych grup opozycji antykomunistycznej, z których pierwszą był (założony z inicjatywy Antoniego Macierewicza) Komitet Obrony Robotników (KOR).

Jerzy Klus

Najniższe wynagrodzenie zasadnicze w służbie zdrowia

Lp.	Grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku	Współczynnik pracy	Kwota najniższego wynagrodzenia zasadniczego
1	Lekarz albo lekarz dentysta, który uzyskał specjalizację drugiego stopnia lub tytuł specjalisty w określonej dziedzinie medycyny	1,31	6.769,38 zł
2	Lekarz albo lekarz dentysta, który uzyskał specjalizację pierwszego stopnia w określonej dziedzinie medycyny	1,2	6.200,96 zł
3	Lekarz albo lekarz dentysta, bez specjalizacji	1,06	5.477,51 zł
4	Lekarz stażysta albo lekarz dentysta stażysta	0,81	4.185,65 zł
5	Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny albo inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-4, wymagający wyższego wykształcenia i specjalizacji	1,06	5.477,51 zł
6	Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny albo inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-5 albo pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny, wymagający wyższego wykształcenia, bez specjalizacji	0,81	4.185,65 zł
7	Pielęgniarka z tytułem zawodowym magister pielęgniarstwa albo położna z tytułem zawodowym magister położnictwa, która uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	1,06	5.477,51 zł
8	Pielęgniarka albo położna, która uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, albo pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjat albo magister pielęgniarstwa albo położna z tytułem zawodowym licencjat albo magister położnictwa	0,81	4.185,65 zł
9	Pielęgniarka albo położna inna niż określona w lp. 7 i 8, która nie posiada tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	0,73	3.772,25 zł
10	Fizjoterapeuta albo inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-9 albo pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny, wymagający średniego wykształcenia	0,73	3.772,25 zł
11	Pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny, inny niż określony w lp. 6 i 10	0,59	3.048,80 zł

22 czerwca 2021 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Zmiana tej ustawy została opublikowana w Dzienniku Ustaw z dnia 21 czerwca 2021 r., poz. 1104. W obecnym stanie legislacyjnym mamy do czynienia z zakończeniem procesu „dochodzenia” do ustalenia najniższego wynagrodzenia zasadniczego dużej części pracowników zatrudnionych w służbie zdrowia.

Kogo dotyczą te regulacje?

Początkowo przepisy tej ustawy dotyczyły pracowników wykonujących zawody medyczne. W toku późniejszych jej nowelizacji ustawodawca uwzględnił częściowo postulaty związków zawodowych dotyczące poszerzenia kręgu pracowników objętych jej regulacjami. Obecnie ustawa bezpośrednio dotyczy pracowników wykonujących zawody medyczne i pracowników wykonujących zawody niemedyczne, będących pracownikami działalności podstawowej. W praktyce wykaz stanowisk, których dotyczą te regulacje zawarty jest w części I załącznika (pracownicy działalności podstawowej) do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. Pośrednio dotyczy pozostałych pracowników, poprzez ustanowienie możliwości, ale nie obowiązku, ustalenia ich najniższego wynagrodzenia zasadniczego. W tym zakresie

materia ta pozostawiona została do uregulowania w porozumieniu między pracodawcą a zakładowymi organizacjami związkowymi.

Na czym polega ustalenie najniższego wynagrodzenia?

Ustalenie najniższego wynagrodzenia polega na przypisaniu do poszczególnych grup zawodowych współczynników związanych z rodzajem zawodu i kwalifikacjami niezbędnymi do jego wykonywania i pomnożeniu tego wskaźnika przez kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Obecnie jest to kwota 5.167,47 zł. Zestawienie zawodów, współczynników i minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego obowiązujących od 1 lipca 2021 r. w tabeli po lewej.

Procedura wprowadzenia

Pracodawca może do 6 lipca 2021 r. uzgodnić z zakładowymi organizacjami związkowymi uprawnionymi w danym podmiocie leczniczym do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy porozumienie dotyczące ustalenia współczynników, w tym dla pracowników nieobjętych bezpośrednio działaniem tej ustawy (w większości będą to pracownicy administracji, techniczni i obsługi). Jeżeli w tym terminie nie dojdzie do zawarcia porozumienia, wtedy do 13 lipca 2021 r. kierownik podmiotu leczniczego wydaje zarządzenie w tym zakresie.

Rafał Rzepecki